

# Obsah

|                                                                                                            |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| O AUTOROVÍ .....                                                                                           | 11 |
| <b>PRVNÍ ČÁST</b> .....                                                                                    | 13 |
| 1. ÚVOD .....                                                                                              | 13 |
| 1.1 Terminologie.....                                                                                      | 14 |
| 2. ALTERNATIVNÍ METODY ŘEŠENÍ SPORŮ – ADR.....                                                             | 15 |
| 2.1 Alternativa k soudům .....                                                                             | 15 |
| 2.2 Alternativa k procesu, kterým soudy řeší spory .....                                                   | 16 |
| 2.3 Alternativní metody řešení sporů .....                                                                 | 17 |
| 3. STRUČNÝ PŘEHLED NEJPOUŽÍVANĚJŠÍCH METOD<br>ŘEŠENÍ SPORŮ .....                                           | 18 |
| 3.1 Mezi nejznámější a nejužívanější metody řešení sporů patří: .....                                      | 18 |
| 3.1.1 Vyjednávání .....                                                                                    | 18 |
| 3.1.2 Důvěrný posluchač .....                                                                              | 19 |
| 3.1.3 Znalecké posouzení/nezávislý expert .....                                                            | 19 |
| 3.1.4 Mediace .....                                                                                        | 20 |
| 3.1.5 Mini-trial .....                                                                                     | 21 |
| 3.1.6 Med-arb .....                                                                                        | 21 |
| 3.1.7 Rozhodčí řízení/arbitráž .....                                                                       | 24 |
| 3.1.8 Arb-med.....                                                                                         | 25 |
| 3.1.9 Více úrovně ADR .....                                                                                | 26 |
| 3.1.10 Řízení před soudem jako alternativa řešení sporů .....                                              | 26 |
| 4. HISTORICKÝ VÝVOJ A SOUČASNOST ADR V ČR – exkurz .....                                                   | 31 |
| 4.1 Mimosoudní řešení sporů v oblasti pracovního práva .....                                               | 31 |
| 4.1.1 Individuální pracovněprávní spory .....                                                              | 32 |
| 4.1.2 Kolektivní pracovněprávní spory .....                                                                | 39 |
| 4.2 Smírčí řízení podle občanského soudního řádu a jeho možnosti .....                                     | 42 |
| 4.3 Smír a rozhodčí řízení .....                                                                           | 48 |
| 4.3.1 Smírčí řízení před Rozhodčím soudem při HK ČR a AK ČR ....                                           | 53 |
| 4.4 Zprostředkovatelé dle autorského zákona a řešení sporů z ostatních<br>práv duševního vlastnictví ..... | 54 |
| 4.4.1 Osoba zprostředkovatele .....                                                                        | 57 |
| 4.4.2 Liberace uživatele předmětů ochrany .....                                                            | 58 |
| 4.4.3 Podmínky pro vyjednávání o kolektivních a hromadných<br>smlouvách .....                              | 59 |

|                                                                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.4.4 Řešení sporů z ostatních práv duševního vlastnictví .....                                              | 61  |
| 4.5 Prostor pro využití mediace ve sporech souvisejících s tzv. Public<br>Private Partnership projekty ..... | 62  |
| 4.6 Mediace ve věcech vyvlastnění – vyjednávání o přiměřené ceně .....                                       | 67  |
| 4.7 Legislativně historické úvahy o možném přínosu mediace pro boj<br>proti diskriminaci .....               | 70  |
| <b>DRUHÁ ČÁST</b> .....                                                                                      | 73  |
| 5. MEDIACE A JEJÍ HISTORICKÉ KOŘENY (zahraniční exkurz) .....                                                | 73  |
| 5.1 Mediace a její americké kořeny .....                                                                     | 75  |
| 5.2 Konference o příčinách všeobecné nespokojenosti se správou<br>a fungováním justice .....                 | 76  |
| 5.3 Cornbelt a mediace .....                                                                                 | 76  |
| 5.4 Organizace na poli ADR .....                                                                             | 77  |
| 5.5 Věda, výzkum a vzdělávání na poli mediace .....                                                          | 78  |
| 5.6 Oblasti s aktuálně nejbouřlivějším rozvojem mediace v USA .....                                          | 78  |
| 6. PROCES MEDIACE .....                                                                                      | 81  |
| 6.1 Fáze mediace .....                                                                                       | 82  |
| 6.1.1 První fáze: Zahájení mediace .....                                                                     | 83  |
| 6.1.2 Druhá fáze: První společné jednání .....                                                               | 90  |
| 6.1.3 Třetí fáze: Identifikace jednotlivých problematických/sporných<br>bodů .....                           | 93  |
| 6.1.4 Čtvrtá fáze: Asistované vyjednávání .....                                                              | 96  |
| 6.1.5 Pátá fáze: Oddělená jednání (caucus) .....                                                             | 102 |
| 6.1.6 Šestá fáze: Vyřešení sporu/ukončení mediace .....                                                      | 103 |
| 7. ADR A SOUDY Z HLEDISKA ČASU .....                                                                         | 106 |
| 7.1 Nejčastější obchodní spory a délka soudního řízení o nich .....                                          | 107 |
| 7.2 Jaké možnosti nabízí sporným stranám mediace? .....                                                      | 109 |
| 7.3 Prostor pro mediaci .....                                                                                | 110 |
| 7.4 Časový prostor pro mediaci .....                                                                         | 110 |
| 8. ZÁKON O MEDIACI A ROZVOJ ADR V ČR .....                                                                   | 112 |
| 8.1 Soudy a rozvoj ADR u nás .....                                                                           | 112 |
| 8.2 Jak porozumět novému zákonu o mediaci .....                                                              | 116 |
| 8.2.1 VÝKON MEDIACE – Vysvětlení k ustanovením § 1–§ 12<br>zákona o mediaci .....                            | 116 |
| § 1 Předmět úpravy .....                                                                                     | 116 |
| § 2 Základní pojmy .....                                                                                     | 117 |
| § 3 Základní ustanovení .....                                                                                | 120 |
| § 4 Zahájení mediace .....                                                                                   | 122 |
| § 5 Odmítnutí mediace .....                                                                                  | 123 |
| § 6 Ukončení mediace .....                                                                                   | 126 |

|                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| § 7 Mediační dohoda .....                                                                                             | 127 |
| § 8 Výkon činnosti mediátora .....                                                                                    | 128 |
| § 9 Povinnost mlčenlivosti mediátora .....                                                                            | 131 |
| Povinná mlčenlivost mediátora .....                                                                                   | 132 |
| Zproštění a zánik povinnosti mlčenlivosti mediátora .....                                                             | 132 |
| Rozsah povinnosti mlčenlivosti mediátora a výjimky z ní .....                                                         | 134 |
| Zákon o mediaci – dohled nad činností mediátora .....                                                                 | 139 |
| Zákon o mediaci – mlčenlivost ostatních účastníků mediace ....                                                        | 140 |
| Jak ve světle stávajícího znění zákona o mediaci prakticky<br>zajistit mlčenlivost ostatních účastníků mediace? ..... | 144 |
| Ochrana důvěrnosti mediace v USA – exkurz .....                                                                       | 147 |
| Shrnutí k problematice mlčenlivosti .....                                                                             | 157 |
| § 10 Odměna a náhrada nákladů mediátora .....                                                                         | 158 |
| § 11 Označení mediátora .....                                                                                         | 160 |
| § 12 Doručování .....                                                                                                 | 161 |
| <b>8.2.2 ORGANIZACE MEDIACE – Vysvětlení k ustanovením</b>                                                            |     |
| § 13–§ 24 zákona o mediaci .....                                                                                      | 162 |
| § 13 Dohled nad činností mediátora .....                                                                              | 162 |
| § 14 Oprávnění vykonávat činnost mediátora .....                                                                      | 163 |
| § 15 Seznam (mediátorů) .....                                                                                         | 163 |
| § 16 Podmínky zápisu .....                                                                                            | 164 |
| § 17 Žádost o zápis .....                                                                                             | 165 |
| § 18 Změny zapsaných údajů .....                                                                                      | 166 |
| § 19 Hostující mediátor .....                                                                                         | 166 |
| § 20 Žádost o zápis do seznamu .....                                                                                  | 167 |
| § 21 Pozastavení oprávnění .....                                                                                      | 167 |
| § 22 Zánik oprávnění .....                                                                                            | 167 |
| § 23 Zkouška mediátora .....                                                                                          | 170 |
| § 24 Působnost ministerstva .....                                                                                     | 173 |
| <b>8.2.3 SPRÁVNÍ DELIKTY – Vysvětlení k ustanovením § 25–§ 27</b>                                                     |     |
| zákona o mediaci .....                                                                                                | 174 |
| § 25 Přestupky .....                                                                                                  | 174 |
| § 26 Správní delikty právnických a podnikajících fyzických<br>osob .....                                              | 176 |
| § 27 Společná ustanovení ke správním deliktům .....                                                                   | 180 |
| <b>8.2.4 VZTAH K PRÁVU EVROPSKÉ UNIE – Vysvětlení</b>                                                                 |     |
| k ustanovením § 28–§ 29 zákona o mediaci .....                                                                        | 181 |
| § 28 Předpisy Evropské unie .....                                                                                     | 181 |
| § 29 Běh promlčení a prekluze – mediace v jiném členském<br>státě .....                                               | 181 |

|                                                                                                                                                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 8.2.5 ZMĚNY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VYVOLANÉ ZÁKONEM<br>O MEDIACI – Vysvětlení k ustanovením § 30–§ 39 zákona<br>o mediaci .....                             | 182 |
| § 30 a § 31 – změny občanského soudního řádu .....                                                                                                     | 182 |
| § 32 – změny občanského zákoníku .....                                                                                                                 | 196 |
| § 33 – změny obchodního zákoníku .....                                                                                                                 | 198 |
| § 34 – změna zákona č. 358/1992 Sb., notářského řádu .....                                                                                             | 199 |
| § 35 – změna zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii .....                                                                                                  | 200 |
| § 36–§ 38 – změna živnostenského zákona, zákona o soudních<br>poplácích a zákona o správních poplatcích .....                                          | 202 |
| 9. VYNUTITELNOST DOHOD VZTAHUJÍCÍCH SE K MEDIACI .....                                                                                                 | 203 |
| 10. VÝHODY ŘEŠENÍ SPORŮ PROSTŘEDNICTVÍM ADR .....                                                                                                      | 205 |
| 10.1 Jak vybrat vhodnou metodu řešení sporu? .....                                                                                                     | 205 |
| 10.2 Okamžik výběru metody řešení sporů .....                                                                                                          | 205 |
| 10.3 Určení vhodné metody řešení sporů .....                                                                                                           | 206 |
| 10.3.1 Jakým potřebám stran má metoda řešení sporů vyhovět? ...                                                                                        | 207 |
| 10.3.2 Jaké aspekty daného sporu a jeho účastníků způsobují, že<br>je daný spor řešitelný určitou metodou lépe a úspěšněji<br>než jinou metodou? ..... | 213 |
| 10.3.3 Jak může určitá metoda řešení sporu přispět k překonání<br>překážek, které stojí v cestě jeho efektivního smírného<br>vyřešení? .....           | 219 |
| 10.3.4 Proč si vybrat mediaci? – Tříkroková analýza .....                                                                                              | 227 |
| 10.3.4.1 Krok první: Začněte s mediací .....                                                                                                           | 227 |
| 10.3.4.2 Krok druhý: Kdy není mediace vhodná? .....                                                                                                    | 233 |
| 10.3.4.3 Krok třetí: Volba konkrétního typu mediace<br>či jiné metody řešení sporu .....                                                               | 237 |
| 10.4 Shrnutí, závěry a praktická doporučení .....                                                                                                      | 239 |
| 11. VÝZKUM VLASTNOSTÍ SOUDNÍHO ŘÍZENÍ – SROVNÁNÍ<br>S MEDIACÍ .....                                                                                    | 241 |
| 12. PRÁVNĚ TEORETICKÉ SOUVISLOSTI MEDIACE .....                                                                                                        | 243 |
| 12.1 RAWLSOVA SPRÁVEDLNOST V PROCESU MEDIACE .....                                                                                                     | 243 |
| 12.1.1 Spravedlnost v mediaci – původní stav .....                                                                                                     | 243 |
| 12.1.2 Spravedlnost v mediaci – prezentace alternativ .....                                                                                            | 244 |
| 12.1.3 Spravedlnost v mediaci – trochu jiný závoj nevědomosti ...                                                                                      | 245 |
| 12.1.4 Spravedlnost v mediaci – racionalita smluvních stran .....                                                                                      | 246 |
| 13. ZÁVĚR .....                                                                                                                                        | 248 |
| 14. LITERATURA .....                                                                                                                                   | 250 |
| 14.1 Internetové zdroje .....                                                                                                                          | 252 |
| 15. VZOROVÉ DOKUMENTY, ČLÁNKY, PŘÍKLADY A DALŠÍ<br>UŽITEČNÉ MATERIÁLY K MEDIACI .....                                                                  | 256 |

|                                                                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 16. PŘÍLOHY .....                                                                                                                   | 257 |
| 16.1 ZÁKON O MEDIACI č. 202/2012 Sb. ....                                                                                           | 257 |
| 16.2 VYHLÁŠKA č. 277/2012 Sb., O ZKOUŠKÁCH A ODMĚNĚ<br>MEDIÁTORA .....                                                              | 279 |
| 16.3 SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY<br>č. 2008/52/ES O NĚKTERÝCH ASPEKTECH MEDIACE<br>V OBČANSKÝCH A OBCHODNÍCH VĚCECH ..... | 286 |
| 16.4 EVROPSKÝ KODEX CHOVÁNÍ<br>PRO ZPROSTŘEDKOVATELE .....                                                                          | 296 |
| 17. MOJE SLUŽBY .....                                                                                                               | 300 |
| 17.1 MIMOSOUDNÍ ŘEŠENÍ SPORŮ .....                                                                                                  | 300 |
| 17.2 VZDĚLÁVÁNÍ .....                                                                                                               | 300 |
| 17.3 PRÁVNÍ SLUŽBY .....                                                                                                            | 300 |